

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

UKM 06/08 Samisk ungdomsarbeid og satsing videre

Utgangspunkt

Saken har to utgangspunkt. Det ene er at Ungdommens kirkemøte 2008 (UKM 08) har merket seg at Samisk kirkeråd (SKR) har hatt et prosjektbasert ungdomsarbeid i perioden 2000 – 2004. Hensikten har vært å rekruttere samisk ungdom til kirkelig utdanning og tjeneste. Ungdommer mellom 15 – 30 år har deltatt. Ungdomsarbeidet har hatt fokus på samisk identitet og kristen tro. Fra 2005 - 2007 var ungdomsarbeidet ivarettatt gjennom Samisk Kirkeråds Ungdomsutvalg, SKRu. Ungdomsutvalget var et rådgivende organ for Samisk kirkeråd. Hensikten med SKRu var å følge opp det positive ungdomsarbeidet som var påbegynt.

Erfaringene fra dette ungdomsarbeidet har vist at samisk ungdom er forankret i lokale kristendomstradisjoner. Ungdom har forskjellig bakgrunn, historie, språk, og kulturell og kristen identitet. For eksempel har ungdom fra lulesamisk område behov for å snakke om andre tema enn ungdom fra sørsamisk og nordsamisk område. Det viste seg også at samiskspråklig ungdom har behov for møteplasser, enten lokalt eller regionalt, hvor samisk språk brukes aktivt i kommunikasjonen.

UKM 08 mener at det er viktig å knytte samisk ungdomsarbeid til de satsingsfeltene som kirken forøvrig arbeider med. Videre må samisk ungdomsarbeid forankres i eksisterende kirkelige strukturer. Samisk ungdom er en del av ungdomsmiljøene generelt og vil delta både innenfor en samisk ramme, men også i en nordisk/internasjonal ramme.

UKM 08 mener at identitet, språk og kristent fellesskap blant ungdom er viktig, og dette gjelder også samisk ungdom. Derfor må dette arbeidet styrkes. Det kan gjøres ved at unges deltakelse i og medansvar for samisk kirkeliv videreutvikles og at det i større grad gis rom for unges kulturuttrykk i samisk kirkeliv.

UKM 08 beklager at SKRu ikke i dag er operativt. UKM 08 mener at et samisk ungdomsutvalg må være operativt og forankret i lokale og regionale kirkelige organ.

SKRu var et prosjekt finansiert for tre år (2005-2007) av eksterne prosjektmidler. Samisk kirkeråd er i gang med å evaluere arbeidet. Evalueringen viser at det er ønskelig å forankre samisk ungdomsarbeid i de kirkelige strukturene.

Det andre utgangspunktet for innspill fra UKM 08 er at det arbeides med plan for samisk kirkeliv som skal ivareta hele bredden av samisk kirkeliv. Planen skal behandles i Kirkemøtet 2010.

Kirkelige strukturer

Samiske språkområder følger breddegrader og ikke bispedømmenes grenser. De kirkelige strukturene må ikke være et hinder for å organisere samisk ungdomsarbeid på tvers av bispedømmenes og menighetenes grenser, og over landegrenser.

Erfaringene fra samisk ungdomsarbeid gjennom SKRu, viste at det i sørsamiske, lulesamiske og nordsamiske språkområder trengs ulike strategier for å nå samisk ungdom. Dette må konkretiseres på lokalt og regionalt nivå.

UKM 08 mener at de tre nordligste bispedømmerådene skal ta et særskilt ansvar ved å opprette egne stillinger for å koordinere samisk ungdomsarbeid. Det må også jobbes over landegrensene. Bispedømmene må gi menighetene utfordringer og muligheter til å utvikle et aktivt samisk ungdomsarbeid.

Strukturer spesielt for samisk kirkeliv i Den norske kirke (Dnk) må oppprioritere samisk ungdomsarbeid. Dette gjelder både strukturer som er etablert, og som er i ferd med å bli etablert. I første rekke omfatter dette Indre-Finnmark prosti i Nord-Hålogaland bispedømme, dernest gjelder det samisk menighet i sørsamisk område i Nidaros, som er under etablering. For å lykkes med dette mener UKM 08 det er viktig at man samarbeider med etablerte samiske miljøer.

Lokalt ungdomsarbeid

Samisk kirkeliv kommer først og fremst til uttrykk lokalt, og det er her samisk ungdomsarbeid må ha sitt primære utgangspunkt. Innenfor samisk kirkeliv finnes det variasjoner, og samisk kirkeliv i Den norske kirke lever i spenningen mellom minoritet og majoritet.

Kirken må nå bredden av samisk ungdom. Det innebærer at ungdom i lokalmiljøet skal oppleve at kirken er opptatt av de spørsmål som er relevante i deres hverdag. Det er viktig at ungdom får et tilbud bygget på deres interesser.

En naturlig følge av lokalt ungdomsarbeid må være å aktivt rekruttere ungdom til kirkelig tjeneste.

Regionalt og nasjonalt ungdomsarbeid

Samisk ungdomsarbeid regionalt og nasjonalt skal støtte etablert lokalt ungdomsarbeid.

Ungdom må utrustes til tjeneste i kirken. Derfor vil det være behov blant annet for å utvikle et ledertreningsopplegg for samisk ungdom. Det er naturlig at dette ansvaret plasseres på regionalt og nasjonalt nivå.

SKRu var et nasjonalt samisk ungdomsutvalg. UKM ønsker at det skal finnes et samisk ungdomsutvalg som en parallell til Utvalg for ungdomsspørsmål (Ufung) i Kirkerådet. Det er naturlig å knytte en samisk ungdomskonsulent til dette utvalget. Disse ungdomsutvalgene kan samordne arbeidet sitt der det er naturlig, og hvor de har overlappende saker. Det er viktig at det avsettes ressurser for å ivareta samisk ungdomsutvalg.

Gudstjenesteliv og flerkulturellhet

Samisk ungdom lever i en to- eller trekulturell og flerspråklig hverdag. Samisk kultur uttrykkes på ulike måter avhengig av geografisk tilhørighet.

Det er viktig at kulturuttrykk fra samisk ungdom synliggjøres. Synliggjøring av samiske kulturuttrykk er viktig ikke bare i en samisk sammenheng, men også for andre ungdom og grupper i Dnk. For på denne måten å gi rom for samiske kulturuttrykk i Dnk. Dette er særlig viktig for samisk ungdom som er i en permanent minoritetssituasjon i samfunnet. UKM 08 vil her særlig trekke fram joik og samisk salmesang som en berikelse i gudstjenestefeiring i hele Den norske kirke.

UKM 08 mener derfor at ungdomsgudstjenester med samiske kulturuttrykk og språk skal inngå i de forordnede gudstjenester i menighetene. Dette gjelder spesielt i de tre nordligste bispedømmene og Oslo bispedømme, men vi ser dette som en berikelse for menigheter i hele landet. Dette kan gjøres ved at både norsk og samisk kan prege en og samme gudstjeneste. Det vil gi en kontinuitet for samisk ungdomsarbeid som ivaretar mangfoldet og er mer tilgjengelig for alle.

Økonomi

UKM 08 mener at samisk ungdomsarbeid skal tilrettelegges på to måter. Det ene er at det etableres faste bevilgninger til samisk ungdomsarbeid innenfor den kirkelige budsjetttrammen, og ikke prosjektbaserte bevilgninger. Denne utfordringen må synliggjøres, blant annet ved at det tilføres ressurser til ungdomsarbeidet.

Det andre er at kirken nasjonalt og regionalt må tilrettelegge for samisk ungdomsarbeid over nasjonale grenser, slik at lokalt samisk ungdomsarbeid kan blomstre på tvers av landegrenser.

UKM 08 mener at stipendordninger for samisk ungdom kan styrke rekruttering til kirken.

Utfordringer fra UKM 08

UKM 08 ser det som helt nødvendig at innspillene fra UKM innarbeides i plan for samisk kirkeliv, og at arbeidet for samisk kirkeliv integrerer ungdomsperspektiver på en solid måte, spesielt med tanke på en mulig opprettelse av et samisk utvalg for ungdomsspørsmål.

UKM 08 ser at det er viktig å styrke det lokale ungdomsarbeidet. UKM 08 ønsker at samisk ungdomsarbeid skal være en kontinuerlig oppgave som forankres i de kirkelige strukturene på lik linje med ungdomsarbeid generelt. I en oppstartsperiode må dette prioriteres spesielt.

- UKM 08 utfordrer de tre nordligste bispedømmerådene til å opprette egne stillinger for å koordinere samisk ungdomsarbeid i regionene og på tvers av landegrensene. Dette vil i neste omgang være en berikelse for alle landets menigheter.
- UKM 08 utfordrer de tre nordligste bispedømmerådene og Oslo bispedømmeråd til å legge til rette for gudstjenester med samisk preg og språk i menighetene.
- UKM 08 vil at et samisk ungdomsråd skal etableres som et nasjonalt organ forankret i lokalt og regionalt samisk ungdomsarbeid.
- UKM 08 utfordrer Oslo bispedømmeråd til å finne hensiktsmessige løsninger for samisk ungdomsarbeid.
- UKM 08 ser det som en selvfølge å få være med i høringen for Plan for samisk kirkeliv i 2010.

Enstemmig vedtatt.

37 stemmeberettigede.

Med forbehold om språklige og redaksjonelle endringer.
